

ORDLISTA

Framtagen till ombudsutbildningen inför Svenska Lottakårens riksstämma.
Understrykning anger att detta ord förklaras på annan plats.

Acklamation	Det vanligaste sättet att fatta beslut på, genom ja-rop. Jämför <u>votering</u>
Adjungera	Låta utomstående personer vara närvarande. De har då ofta <u>yttrande- och förslagsrätt</u> men ej <u>rösträtt</u> . Adjungeringen kan gälla visst sammanträde, del av sådant eller viss tid. Ständig adjungering förekommer också och gäller då samtliga sammanträden. Beslut om adjungeringen fattas av överstyrelsen.
Ajournera	Uppskjuta ett möte till en senare tidpunkt. Ajourneringen kan bestämmas till 10 minuter, en timme, en dag, en vecka etc. När mötet återupptas är det formellt samma möte som fortsätter, även om det inte är samma personer som är närvarande vid båda tillfällena.
Ansvarsfrihet	<u>Överstyrelsen</u> beviljas ansvarsfrihet av riksstämman sedan mötesdeltagarna tagit del av styrelsens och revisorernas berättelser och därefter haft tillfälle till en fri och öppen debatt i frågan. Ansvarsfrihet beviljas en styrelse som har utfört sitt arbete utan allvarliga förseelser. Det innebär att styrelseledamöterna inte senare kan ställas till ansvar för något som hänt under det år de beviljats ansvarsfrihet för.
Arbetsordning	De regler som gäller för riksstämmans genomförande.
Att-sats	Kärnan, själva kravet, i ett <u>yrkande</u> , en <u>motion</u> eller <u>proposition</u> , skrivs oftast i formen av en att-sats, en mening som inleds med ordet att.
Avslag	Förkastande av <u>yrkande</u> , <u>motion</u> eller <u>proposition</u> . Motsatsen kallas <u>bifall</u> .
Balansräkning	Visar bilden av hur den ekonomiska ställningen ser ut ett visst ögonblick. Dvs tillgångar, skulder respektive eget kapital.
Beslut	Avgörande i en fråga, dvs det mötet enats om.
Beslutsför	Se <u>beslutsmässig</u> .
Beslutsgång	Sätt att fatta beslut på: vanligen försöker man först fatta beslut med <u>acklamation</u> , går inte detta görs en <u>försöksvotering</u> . Om inte heller detta är möjligt tillämpas votering.
Beslutsmässig/beslutsför	Överstyrelsen är enligt stadgan beslutsför om kallelse utfärdats i behörig ordning och minst hälften av ledamöterna är närvarande. Sammanträdet leds av överstyrelsens ordförande.
Besvara	En <u>motion</u> anses besvarad om man anser att kraven som ställs i den redan är tillgodosedda.
Bifall	Accepterande, godkännande av <u>yrkande</u> , <u>motion</u> eller <u>proposition</u> . Motsatsen kallas <u>avslag</u> .

Bokslut	Kan upprättas månadsvis, kvartalsvis, halvårsvis, årsvis. Visar tillgångar och skulder i <u>balansräkningen</u> samt intäkter och kostnader i <u>resultaträkningen</u> .
Bordläggning	Beslut att uppskjuta ett ärende till ett senare möte.
Budget	En budget är en plan över beräknade inkomster och utgifter under en viss period.
Dagordning	Förteckning över ärenden som ett möte ska behandla. Dagordningen fastställs slutgiltigt av mötet. Kallas även <u>föredragningslista</u> . I vissa fall görs skillnaden att föredragningslistan omfattar endast en dag medan dagordningen omfattar flera.
Enkel majoritet	Mer än hälften av rösterna. Se <u>majoritet</u> .
Ersättare	Ersättaren inträder istället för ordinarie ledamot då hon har förhinder. I <u>överstyrelsen</u> kallas ersättarna till alla sammanträden och har då <u>yttrande-</u> och <u>förslagsrätt</u> men inte <u>rösträtt</u> . Då ersättaren går in istället för ordinarie ledamot har hon däremot även rösträtt.
Firmatecknare	Person som har rätt att teckna avtal, eller t ex göra utbetalningar i föreningens namn.
Fyllnadsval	Tillsättande av styrelsepost efter någon <u>förtroendevald</u> som avgått innan <u>mandatperioden</u> löpt ut.
Föredragningslista	Se <u>dagordning</u> .
Förslagsrätt	Rätt att komma med förslag till styrelse eller stämma. Kallas även yrkanderätt. Alla medlemmar har som regel förslagsrätt (genom att man kan motionera) till riksstämman.
Försöksvotering	Brakar göras (vanligen med handuppräckning med rött röstkort) sedan <u>votering</u> begärts.
Förtroendevalda	Av riksstämman utsedda personer (t ex överstyrelseledamöter och ordförande).
I förening med	Tillsammans med. En kassör har t ex ibland endast tillåtelse att <u>teckna föreningen</u> (se <u>firmatecknare</u>) i förening med ordförande. Båda måste då skriva under för att t ex avtalet ska gälla.
Justering	Kontroll av att <u>protokollet</u> är riktigt, dvs att det överensstämmer med vad som verkligen beslutades. Ett protokoll är inte giltigt förrän efter justering. Detta görs av personer som valts till justerare.
Jämkning	Sammanförande av två likartade <u>yrkanden</u> till ett. Kan föreslås av ordföranden men måste godkännas av dem som gjort yrkandena.
Kallelse	Meddelande till ombuden till riksstämman om tid och plats för denna. <u>Överstyrelsen</u> kallar till riksstämman.
Konsensus	När mötet når en samstämmighet om ett beslut, även om inte alla varit eniga från början.
Konstituera	Första sammanträdet efter valet, då styrelsen beslutar om t ex <u>firmateckning</u> , ständiga <u>adjungeringar</u> och särskilda funktioner inom styrelsen.
Kvalificerad majoritet	Se majoritet.
Lottaöverstyrelsen	Se överstyrelsen.

Lägga något till handlingarna	Innebär att ärendet noteras i protokollet utan att vidare beslut tas i frågan. Föregående protokoll och rapporter är exempel på dokument/ärenden som oftast endast läggs till handlingarna.
Majoritet	Flertalet vid en omröstning. Majoritet kan vara enkel då det krävs flertalet av det sammanlagda antalet avgivna röster; eller kvalificerad då det krävs 2/3 av de avgivna rösterna. Detta gäller vid stadgeändring.
Mandatperiod	Tidsperiod som <u>förtroendevald</u> väljs för, oftast två år.
Motion	Skriftligt förslag till stämman från enskild lotta eller lottakårer, ibland flera kårer.
Nominering	Förslag på personer till förtroendeposter.
Ny fråga	Fråga som inte väckts i vare sig <u>motion</u> eller <u>proposition</u> . Nya frågor får inte tas upp på stämman eftersom frågan inte hunnit beredas. De som inte är närvarande har ju inte haft möjlighet att tycka till. Ärenden som inte varit upptagna på föredragningslistan får <i>diskuteras</i> om minst <i>hälften</i> av de <u>röstberättigade</u> så beslutar. Riksstämman kan <i>besluta</i> i ärenden som inte finns på <u>föredragningslistan</u> om man <i>enhälligt</i> beslutar så.
Omröstning	Röstning. Omröstning kan vara öppen, genom t ex handuppräckning med röda röstkortet, eller slutet med hjälp av röstsedlar. Slutet omröstning förekommer regelmässigt vid personval. Vid digital stämma sker omröstningen i ett digitalt röstningsverktyg.
Ordförande	Person som valts att leda en förening. Ordförande ska skiljas från mötesordförande som är en person som endast utsetts att leda ett möte. Riksförbundets ordförande är en särskild funktion, medan rikslottachefen är ordförande i <u>överstyrelsen</u> .
Ordningsfråga	Fråga som handlar om hur mötet genomförs, ex <u>yrkande om streck i debatten</u> , <u>ajournering</u> för lunch, <u>sakupplysning</u> eller <u>propositionsordning</u> . En ordningsfråga går före talarna i talarlistan.
Paragraf	Man brukar dela in <u>protokollet</u> i paragrafer, dvs olika delar som behandlar en sak var.
Plenum	Förhandlingar i plenum, innebär att alla <u>röstberättigade</u> samlas i samma sal för att fatta beslut.
Presidium	I Svenska Lottakåren består det av rikslottachefen, de två vice ordförandena och generalsekreteraren.
Proposition	<u>Överstyrelsens</u> förslag till stämman. Ordet kan också allmänt betyda förslag.
Propositionsordning	Turordning för <u>propositioner</u> .
Protokoll	Skriftlig handling, förd av en sekreterare och som är en redogörelse för vad som skett under ett möte. Vanligen antecknas endast frågans innehåll samt beslut (kallas beslutsprotokoll). Någon gång kan även diskussioner refereras (diskussionsprotokoll). Protokoll ska förvaras på säkert sätt. Det är inte giltigt förrän det justerats.

Remiss	Överlämnande av ärende till någon instans för <u>yttrande</u> .
Replik	Kort inlägg av person som kommentar/förtydligande. Replik bryter <u>talari</u> stan.
Reservation	Kan anmälas i samband med beslut och innebär att man tydligt vill markera att man tar avstånd från beslutet. Skriftlig motivering ska sedan lämnas in och tas till <u>protokollet</u> .
Resultaträkning	Stegvis redovisning för samtliga intäkter och kostnader.
Revision	Granskning av styrelsens förvaltning, främst den ekonomiska men även verksamheten i övrigt. Revisionen görs av revisorer som väljs av riksstämman.
Riks	Används ofta i talspråk då man menar organisationens kansli. Är i egentligen en förkortning av Riksförbundet och kan då även syfta på hela organisationen eller överstyrelsen.
Röstberättigad	Se rösträtt.
Röstlängd	Förteckning över de <u>röstberättigade</u> på stämman. Endast dessa har rösträtt.
Rösträkning	Räkning av rösterna vid <u>försöksvotering</u> eller <u>votering</u> .
Rösträknare	Väljs av stämman för att räkna samman avgivna röster vid <u>votering</u> .
Rösträtt	Innehas av kårernas ombud, <u>överstyrelseledamöter</u> , rikslottachef, vice ordföranden samt riksförbundets <u>ordförande</u> .
Sakupplysning	Upplysning i en fråga som kan vara till nytta för de närvarande vid stämman, en sakupplysning går före i <u>talari</u> stan.
Stadga	Handling som fastställer under vilka former en förening ska arbeta. De ska finnas tillgängliga för varje medlem. Ändring kan endast ske på riksstämman genom kvalificerad <u>majoritet</u> , 2/3.
Streck i debatten	Om man anser att det pratats nog i en fråga kan streck i debatten begäras. Ordföranden tar då upp denna begäran och om mötet bifaller detta avslutas debatten. Dock ska alla <u>yrkanden</u> och <u>talari</u> sta justeras, dvs alla som har yrkanden får presentera dem och därefter får de som vill sätta upp sig på talaristan. Därefter sättes streck i debatten, dvs ingen ytterligare får sätta upp sig på talaristan.
Styrelse	Kallas hos Riksförbundet Sveriges lottakårer för <u>överstyrelse</u> . De personer som stämman väljer att handlägga organisationens angelägenheter fram till nästa stämma.
Suppleant	Se ersättare.
Talarista	Lista, som förs av mötesordföranden, över de som begärt ordet under ett möte.
Teckna förening	Innebär att skriva under något i föreningens namn, dvs att vara föreningens <u>firmatecknare</u> .

Tidsbegränsning	Maximitid för anförandenas längd. Kan fastställas av stämman och regleras i <u>arbetsordningen</u> .
Tilläggs-attsats	Ett tillägg till tidigare yrkande, <u>motion</u> eller <u>proposition</u> . Tilläggs-attsatsen måste gå i yrkandets, motionens eller propositionens anda, annars är den att betrakta som <u>ny fråga</u> .
Tilläggsyrkande	Ett tillägg till någons tidigare yrkande, dvs när man håller med och dessutom vill något ytterligare.
Utslagsröst	Ordförandens röst är avgörande vid lika röstetal. Metoden används inte vid personval, då avgör istället lotten.
Valberedning	Kommitté, utsedd av riksstämman, för utarbetande av förslag till val av bl a styrelseledamöter vid kommande stämma.
Verksamhetsinriktning	De prioriterade områden som hela organisationen ska sätta i fokus fram till nästa riksstämma. Innefattar också vision och verksamhetsidé.
Verksamhetsberättelse	Redogörelse från överstyrelsen över viktigare händelser under det gångna året, görs per kalenderår. Underställs riksstämman för godkännande.
Votering	Räkning av rösterna. Ska alltid göras då någon begär det. Då votering begärs görs först en försöksvotering genom handuppräkning med det röda röstkortet. Begärs votering även efter detta sker denna med rösträkning. Jämför <u>acklamation</u> .
Yrkande	Ett yrkande är detsamma som ett förslag under ett möte.
Yttrande	<u>Överstyrelsens</u> utlåtande över exempelvis en <u>motion</u> . Kan också vara kårens svar på en <u>remiss</u> .
Yttranderätt	Möjlighet att yttra sig på stämman, innehas av samtliga <u>röstberättigade</u> . Jämför <u>förslagsrätt</u> och <u>rösträtt</u> .
Återremiss	Förslaget skickas tillbaka för ytterligare utredning.
Överstyrelse	Riksförbundets centrala styrelse, organisationens högsta beslutande organ mellan riksstämmorna.